

عنوان: بررسی باورهای بهداشتی نسبت به خود آزمایی پستان در مراکز درمانی تبریز سال ۱۳۷۷

نام دانشجو: ندا اکبری نساجی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد پرستاری (داخلی و جراحی)

استاد راهنما: سوسن ولیزاده

اساتید مشاور: الهه سیدرسولی، دکتر اصغر حمیدی

شماره پایان نامه: ۸۹

مقدمه: با وجود اینکه خود آزمایی پستان آسانترین و ارزانترین شیوه شناسایی زودرس سرطان. تنها ۴۰-۱۵ درصد زنان خودآزمایی را ماهانه انجام میدهند. مطالعات نشان می‌دهند علیرغم اینکه پرستاران یکی از اعضاء مهم تیم بهداشتی درمانی بوده و از آگاهی کافی در زمینه خود آزمایی پستان برخوردار هستند، خود آزمایی پستان را به طور منظم انجام نمی‌دهند. از آنجائیکه رفتارهای بهداشتی معمولاً از باورهای بهداشتی منشاء می‌گیرند، لذا شناخت این باورها نسبت به خود آزمایی پستان در طرح ریزی برنامه هایی جهت پیشبرد انجام این فعالیتها ضروری بنظر می‌رسد.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی است که به منظور تعیین باورهای بهداشتی پرستاران نسبت به خود آزمایی پستان در مراکز درمانی شهر تبریز انجام شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود، که با استفاده از پرسشنامه «چمپیون و اسکات» و اطلاعات موجود در کتب و مقالات مجموعاً با ۵۹ سوال، در رابطه با مشخصات فردی - اجتماعی و متغیرهای مربوط به مدل باور بهداشتی (درک پرستاران از استعداد ابتلا به سرطان پستان، وخامت بیماری، منافع، موانع و اعتماد به انجام خود آزمایی پستان) در ۶ بخش تنظیم گردید. معیار سنجش مقیاس ۵ درجه ای لیکرات بود. کلیه شاغل در ۲۱ مرکز درمانی شهر تبریز جامعه پژوهش و ۴۲۰ نفر از پرستاران شاغل در مرکز درمانی شهر تبریز نمونه پژوهش را تشکیل دادند که با استفاده از نمونه‌گیری طبقه ای تصادفی انتخاب شده بودند. اطلاعات بدست آمده با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: اکثر (۹۰٪) پرستاران در مورد خود آزمایی و سرطان پستان اطلاعاتی کسب کرده و اکثریت (۷۰/۲٪) خود آزمایی پستان را انجام داده بودند و فواصل انجام این فعالیت در بیشترین درصد (۳۹٪) هر دو ماه و بیشتر بود. همچنین میزان درک اکثر (۵۸/۱٪) پرستاران از استعداد ابتلا به سرطان پستان متوسط، میزان درک اکثر (۵۷/۶٪) پرستاران از وخامت بیماری خوب، میزان درک اکثر (۸۱٪) پرستاران از منافع انجام خود آزمایی پستان خوب، میزان درک اکثر (۵۲/۹٪) پرستاران از موانع انجام خود آزمایی تان ضعیف و میزان درک اکثر (۵۷/۴٪) پرستاران از اعتماد به انجام خود آزمایی متوسط بود همچنین بین برخی مشخصات پرستاران با بعضی از اجزاء مدل باورهای بهداشتی ارتباط معنی‌دار وجود داشت ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به هدف کلی پژوهش از آنجایی که میزان درک اکثر پرستاران از استعداد ابتلا به سرطان پستان و اعتماد به انجام خود آزمایی پستان در حد متوسطی بود، لذا نتایج این پژوهش می‌تواند به مسئولین آموزش و مدیریت خدمات پرستاری کمک کند تا با طرح ریزی برنامه های آموزشی مناسب باورهای بهداشتی مثبت پرستاران را تقویت کنند و باورهای ضعیف را اصلاح نمایند. همچنین با آموزش تئوری و عملی خود آزمایی پستان، گام مؤثری جهت پیشبرد این فعالیت خود مراقبتی و در نهایت کاهش مرگ و میر ناشی از سرطان پستان بردارند.

واژه‌های کلیدی: باورهای بهداشتی، خود آزمایی پستان، پرستاران.